

Riktlinjer för skolskjuts

1. Bakgrund/inledning

Rätten till skolskjuts regleras huvudsakligen i Skollagen (2010:800). Skolskjuts är en rättighet för de eleverna i grundskola, särskola och gymnasiesärskola med offentlig huvudman som går i den skolenhet där kommunen har placerat dem (placeringsskola) och som uppfyller skollagens förutsättningar för att beviljas skolskjuts (huvudregeln). Med placeringsskola avser kommunen den skolenhet som ligger inom det upptagningsområde där eleven är folkbokförd. Vid växelvis boende får eleven (vårdnadshavare) välja vilken av adresserna som ska gälla vid avgörande av placeringsskola.

Utgångspunkten för bedömning av om rätt till skolskjuts föreligger är:

- Färdvägens längd
- Trafikförhållandena
- Funktionshinder
- Annan särskild omständighet

Även elever som går i grundskola, särskola och gymnasiesärskola i andra skolenheter än den enhet där kommunen skulle ha placerat dem eller som går i grundskola särskola och gymnasiesärskola anordnad av fristående huvudman kan ha rätt till skolskjuts om vissa ytterligare förutsättningar än de ovan angivna är uppfyllda. Utgångspunkten för dessa förutsättningar är att anordnande av skolskjuts för dessa elever kan ske utan att det medför organisatoriska och ekonomiska svårigheter för kommunen (tilläggsregeln).

2. Vem är berättigad till skolskjuts

Eleven i grundskola, särskola och gymnasieskola som har Forshaga kommun som hemkommun har rätt till skolskjuts i enlighet med gällande författningsbestämmelser och dessa riktlinjer. Endast elev som är berättigad till aktuell skolskjuts har rätt att åka med (10 kap. 32 § Skollagen, 2 kap. 2 § Kommunallagen).

Med hemkommun avses den kommun som personen är folkbokförd i. För den som är bosatt i landet utan att vara folkbokförd här avses med hemkommun den kommun som han eller hon stadigvarande vistas i eller, om han eller hon saknar stadigvarande vistelseort, den kommun som han eller hon för tillfället uppehåller sig i. Detsamma gäller den som är kvarskrivnen i en kommun enligt 16 § folkbokföringslagen (1991:481)

Elever inom fritidshem är inte berättigade till skolskjuts. Det innebär t.ex. att elev som åker skolskjuts till skolan och på eftermiddagen vistas på fritidshem i anslutning till skolan inte är berättigad till skolskjuts från fritidshemmet till bostaden. Ett regelbundet schema ska bifogas ansökan.

3. Elevens bostadsadress

Utgångspunkten för elevens rätt till skolskjuts utgörs av elevens bostadsadress vilken som huvudregel är densamma som elevens folkbokföringsadress. I vissa fall kan utgångspunkten utgöras av en bostadsadress som inte är elevens folkbokföringsadress t.ex. vid placering i korttidsboende.

I vissa fall vid gemensam vårdnad anses eleven ha två bostadsadresser. Dessa fall benämns nedan växelvis boende. Om förutsättningar för växelvis boende är

uppfyllda ska en bedömning av elevens rätt till skolskjuts göras med utgångspunkt i elevens båda bostadsadresser.

Förutsättningar för växelvis boende:

- Båda bostadsadresserna är belägna i Forshaga kommun.
- Eleven har sin ena bostadsadress belägen inom området för den skola som anvisats av kommunen (gäller inte tillämpning av tilläggsregeln).
- Boendet ska bygga på ett fast och varaktigt arrangemang och vara likvärdigt fördelat på de båda adresserna t.ex. boende varannan vecka på respektive adress. Det likvärdiga boendet och att det är fråga om ett fast arrangemang ska styrkas av vårdnadshavarna genom uppvisande av dom eller beslut, skriftligt överenskommelse mellan parterna eller genom underskrift av vårdnadshavarna på därför avsedd blankett (ansökan om skolskjuts vid växelvis boende).

4. Avstånd

Avstånd är en lämplig första utgångspunkt för bedömningen av om en elev har rätt till skolskjuts. Elever i grundskola, särskola och gymnasiesärskola som går i den skolenhet där kommunen har placerat dem har rätt till skolskjuts om avståndet mellan bostaden och skolan överstiger:

- 3 km för elev i förskoleklass
- 3 km för elev i årskurs 1-6
- 5 km för elev i årskurs 7-9

Elevens färdväg från hemmet till aktuell hållplats/upsamlingsställe får inte överstiga:

- 2 km för elev i förskoleklass
- 2 km för elev i årskurs 1-9

Avståndsgränserna avser kortaste promenadväg. Hänsyn ska tas så att husgrupperingar (inom tätort) såsom kvarter och område med samlad typ av bebyggelse inte delas av avståndsgräns till skola och/eller hållplats. I sådant fall äger kommunen rätt att flytta avståndsgränsen även om ovan angivna avstånd överskrids, så att naturliga gränser kan fastställas.

Ovan angivna avstånd kan i undantagsfall behöva överskridas t.ex. p.g.a. bristande värdmöjligheter för skolskjutsen, samt där närhet till befintlig linjetrafik ligger inom ett acceptabelt gångavstånd. Bristande värdmöjligheter kan bero på att trafiken i aktuellt område har planerats med ett större fordon, detta för att effektivare utnyttja upphandlade skolfordon. Anvisad hållplats/upsamlingsställe bör därför vid tillgängligheten av planerad linjetrafik eller skoltrafik alltid utnyttjas i första hand.

5. Väntetid/färdtid

Väntetider kan uppstå i anslutning till skolans start- och stopptider. Skolskjutsplanen fastställs med utgångspunkt från skolans gemensamma start- och stopptider, den s.k. ramtiden. Väntetiden d.v.s. tidsskillnaden mellan skolans ramtider och bussens ankomst- respektive avgångstider får inte överstiga sammanlagt 60 min per skoldag. I väntetiden ingår inte lektionsfri tid, s.k. håltimmar. Elevens ordinarie schema är utgångspunkt vid bedömningen. Väntetider som uppstår tillfälligt t.ex. på grund av inställda lektioner eller liknande berättigar inte till särskild skolskjuts. Förseningar eller tillfälligt inställda turer berättigar inte till särskild skolskjuts. Med färdtid avses restid mellan skolskjutsens ordinarie på- och avstigningsplats. Kommunen svarar för att färdvägar och tidplaner i möjligaste mån upprättas med hänsyn till att färdtiden inte överstiger 60 min per enkelresa.

Forshaga kommun

Postadress: Box 93, 667 22 Forshaga, Besöksadress: Storgatan 52

E-post: kommun@forshaga.se, Hemsida: www.forshaga.se, Telefon: 054-17 20 00, Fax: 054-87 34 61

Vid växelvis boende där den ena bostadsadressen ligger utanför skolenhetens upptagningsområde kan både ovan angivna väntetid och ovan angivna färdtid komma att överskridas.

6. Trafikförhållandena

Oavsett ovan nämnda avståndsregler kan skolskjuts beviljas om eleven till följd av trafikförhållandena enligt skollagen är berättigad till skolskjuts mellan hemmet och skolan, mellan hemmet och hållplats/upsamlingsställe. Bedömningen görs av ansvarig rektor och barn- och utbildningschef med stöd av trafikplanerare.

7. Funktionshinder

Elev med särskilda behov:

Vid funktionshinder ska en bedömning göras av huruvida funktionshindret påverkar elevens möjligheter att ta sig till skolan. Särskilda skäl kan t.ex. skolrelaterade eller medicinska. Det ankommer på eleven och dess vårdnadshavare att presentera relevanta underlag för bedömningen. Sådant underlag kan t.ex. bestå av medicinskt utlåtande från läkare, utlåtande från rektor etc. Ansökan görs av vårdnadshavare på avsedd blankett som finns på Forshaga kommuns hemsida. Beslut delegeras till barn- och utbildningschef.

Elev med funktionsnedsättning:

Funktionsnedsättning av bestående karaktär. Ansökan görs av vårdnadshavare på avsedd blankett som finns på Forshaga kommuns hemsida. Beslut delegeras till barn- och utbildningschef.

Elev med tillfällig funktionsnedsättning:

Skolskjuts vid tillfällig funktionsnedsättning på grund av olycksfall. Forshaga kommun har tecknat en kollektiv olycksfallsförsäkring för elever, kontakta aktuellt försäkringsbolag (se hemsidan www.forshaga.se). Skolskjuts vid tillfällig funktionsnedsättning som inte beror på olycksfall t.ex. planerad operation, kan beviljas efter ansökan. I första hand ska privat försäkring användas. Vid ansökan på avsedd blankett (se hemsidan) ska biläggas varför inte privat försäkring har använts. OBS! För elev med val av skola gäller att det inte medför en merkostnad för kommunen.

8. Annan särskild omständighet

Skollagen innehåller även en skyldighet för kommunen att anordna skolskjuts för elever på grund av "annan särskild omständighet". Syftet med denna punkt är att fånga upp situationer där det framstår som nödvändigt eller motiverat att bevilja skolskjuts trots att skolskjuts inte kan beviljas på grund av färdvägens längd, trafikförhållandena eller funktionshinder hos elev.

Bedömningen görs utifrån de förutsättningar som är aktuella i det enskilda ärendet. Det kan t.ex. vara frågan om hotsituationer, mobbningsituationer, särskilda sociala omständigheter etc.

9. Skolskjuts enligt tilläggsregeln

Elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat dem eller som går i en annan kommuns grundskola på grund av särskilda skäl eller på grund av eget val är endast berättigade till skolskjuts om de uppfyller skollagens krav på skolskjuts till följd av färdvägens längd, trafikförhållandena, funktionshinder eller annan särskild omständighet och om skolskjuts kan anordnas av kommunen utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter.

Utgångspunkten för bedömningen av huruvida anordnandet av skolskjuts i dessa fall kan få ekonomiska eller organisatoriska svårigheter för kommunen ska göras utifrån vilken skyldighet kommunen hade haft ifall eleven valt att gå i den skola som han eller hon placerats i. Utgångspunkten för bedömningen av ekonomiska

svårigheter utgörs alltså av den kostnad kommunen skulle ha haft för skolskjuts om elev gått i den skola som kommunen skulle ha placerat eleven i. Om skolskjuts i till den eleven valda skolan är dyrare än vad det skulle ha varit i placeringsskolan saknas rätt till skolskjuts. Motsvarande bedömning görs med beaktande av de organisatoriska svårigheter som kan uppkomma. Om förutsättningarna för skolskjuts enligt tilläggsregeln inte är uppfyllda till följd av organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen har eleven inte heller rätt att få ersättning för skolskjuts upp till det belopp som skolskjutsen skulle kostat om eleven valt att gå i placeringsskolan.

10. Avsteg från riktlinjer

Riktlinjer utgör tillämpningsföreskrifter till gällande författningsbestämmelser om skolskjuts. Om riktlinjerna i något avseende strider mot författningsbestämmelser eller mot fastställd tolkning av skolskjutsbestämmelserna ska riktlinjerna inte tillämpas i dessa delar. Om det på grund av särskilda skäl skulle framstå som orimligt att tillämpa gällande riktlinjer på sätt som föreskrivs i ett enskilt ärende ska ärendet tas upp till behandling i nämnden och nämnden kan då i det enskilda fallet besluta om annan tillämpning av riktlinjerna.

11. Ändrade förutsättningar

Den enskilde eleven och dennes vårdnadshavare ska omgående anmäla till kommunen om de förutsättningar som låg till grund för kommunens beslut att bevilja skolskjuts förändras.

Elev som flyttar under pågående termin till ny folkbokföringsadress med ny placeringsskola har rätt att gå kvar på den gamla skolan om plats finns, men rätten till skolskjuts upphör (gäller inte tillämpning av tilläggsregeln). Om flytten däremot är inom samma upptagningsområde och nytt skolskjutsbehov uppstår eller upphör ska detta omgående anmälas till kommunen. Vid flytt utanför kommunen upphör skolskjutsen.

12. Förekomna färdbevis

Om eleven tappar bort eller blir bestulen på färdbeviset, ska eleven/vårdnadshavaren kontakta barn- och utbildningsförvaltningen för att få ett nytt respass utskrivet. Nya respass erhålls mot en avgift om 200 kr.

13. Försenade elever

Skolskjutsen kan inte vänta på elever som inte finns på hållplats/upsamlingsställe vid utsatt tid. Eleven ska vara ute i god tid. Om eleven är försenad till den ordinarie turen beviljas inte någon extratur.

14. Avbokning av särskild skolskjuts

Vid sjukdom eller annan tillfällig avbokning av särskild skolskjuts skall vårdnadshavare kontakta transportör så snart det är möjligt. Information om telefonnummer finns på elevskjutslistan.

15. Vid extrema förhållanden

Vid dessa extrema förhållanden såsom oframkomligt vägslag, naturkatastrofer eller andra extraordinära omständigheter kan kommunen inte garantera att skolskjutsen kan utföras i enlighet med vad som beslutas. I dessa fall utgår inte ersättning till eleven och dennes vårdnadshavare. Kommunen ska vid sådana förhållanden snarast upplysa om detta på kommunens hemsida. Vid utebliven hämtning av elever ska transportören informera och orientera kommunen om situationen samt bistå kommunen med information till berörda vårdnadshavare.

Forshaga kommun

Postadress: Box 93, 667 22 Forshaga, Besöksadress: Storgatan 52

E-post: kommun@forshaga.se, Hemsida: www.forshaga.se, Telefon: 054-17 20 00, Fax: 054-87 34 61

16. Ansökan om skolskjuts

Ansökan görs på avsedd blankett "ansökan om skolskjuts". Handläggningstiden är ca 14 dagar från att ärendet har ankomstregistrerats.

17. Säkerhet/ordningsregler

För att synas på hållplatsen och för den egna säkerheten ska eleven bära reflex under den mörka årstiden.

Eleven ska invänta skolskjutsen en bit från vägbanan på anvisat påstigningsplats. Av trafiksäkerhetsskäl är det direkt olämpligt med lek och spring på hållplatsen/ uppsamlingsstället.

Eleven ska alltid stå stilla till skolskjutsen har stannat. När på- och avstigning sker är det viktigt att alla tar det lugnt och väntar på sin tur. Eleven ska sitta kvar på sin plats tills skolskjutsen har stannat och dörrarna öppnats eller chauffören har gett klartecken för av- och påstigning. Vid avstigning ska eleven stå stilla vid väggkanten tills bussen kört iväg och det är fri sikt innan vägen korsas.

Under färden ska eleven sitta på sin plats och använda säkerhetsbälte. Väskor får inte läggas i gången och heller inte uppta en extra sittplats. Detta för att det inte ska utgöra ett hinder vid en eventuell utrymning eller en säkerhetsrisk vid en kraftig inbromsning eller olycka.

Skadegörelse som elev orsakar i skolskjutsen anmäls till polisen och krav på ersättning ställs mot vårdnadshavaren.

18. Möjlighet att överklaga ett beslut

Beslut om skolskjuts kan överklagas. Tillvägagångssätt ska framgå av det skriftliga beslutet.